

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **O. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2020, čj. OAM-143/ZA-ZA12-VL11-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2021, čj. 4 Az 55/2020 - 30, o návrhu žalobce na ustanovení zástupce a návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Žalobci **se ustanovuje** zástupkyní pro řízení o kasační stížnosti advokátka JUDr. Eliška Flídrová, Ph.D., sídlem Dlouhá 705/16, Praha 1.
- II. Kasační stížnosti **se odkladný účinek nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal dne 15. 2. 2020 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný shledal žádost nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil v souladu s § 25 písm. i) téhož zákona. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil žalobou, kterou městský soud zamítl.

[2] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost, s níž spojil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V kasační stížnosti zároveň požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů, neboť si jej nemůže s ohledem na svou finanční situaci zajistit.

K výroku I:

[3] K žádosti o ustanovení zástupce stěžovatel připojil čestné prohlášení, v němž uvedl, že v ČR ani v zemi původu nevládní žádné nemovitosti ani movitý majetek, v ČR nemá žádný trvalý příjem ani nepobírá sociální dávky. Dále uvedl, že nemá pohledávky ani závazky. Na výzvu soudu stěžovatel doplnil, že se jeho pravidelné měsíční výdaje ve výši cca 10 000 Kč skládají z výdajů na bydlení a stravu. Stěžovatel příležitostně opravuje počítače či poskytuje rady v této oblasti, zájemci mu pak za odměnu hradí jeho výdaje.

[4] Podle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. může předseda senátu navrhopateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

[5] Projednávaná věc se týká žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu; řízení o kasační stížnosti stěžovatele je přímo ze zákona osvobozeno od soudních poplatků [§ 11 odst. 2 písm. i), odst. 3 písm. e) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích]. Skutečnost, že stěžovateli svědčí

věcné osvobození od soudního poplatku, však sama o sobě neznamená splnění podmínky pro ustanovení zástupce, která spočívá ve splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. (rozsudek NSS ze dne 24. 8. 2011, čj. 4 Azs 22/2011 - 46). NSS proto posoudil stěžovatelovy výše uvedené osobní, výdělkové a majetkové poměry a dospěl k závěru, že stěžovatel splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Co se týče druhé podmínky, řízení o kasační stížnosti je specifické potud, že zastoupení advokátem je podmínkou řízení o kasační stížnosti (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), takže při posuzování návrhu účastníka na ustanovení zástupce není třeba zabývat se naplněním této druhé podmínky výše citovaného zákonného ustanovení, neboť se ze zákona předpokládá.

[6] Vzhledem k tomu, že v daném případě jsou splněny obě podmínky obsažené v § 35 odst. 10 s. ř. s., vyhověl NSS návrhu stěžovatele a ustanovil mu zástupkyni k ochraně jeho práv advokátku JUDr. Elišku Flídrovou, Ph.D., sídlem Dlouhá 705/16, Praha 1.

[7] Podaná kasační stížnost obsahuje projednatelné kasační námitky, NSS již proto ustanovenou zástupkyni nevyzývá k jejímu doplnění. Pokud by přesto ustanovená zástupkyně chtěla kasační stížnost doplnit, necht' tak učiní ve lhůtě **dvou týdnů** od doručení tohoto usnesení.

[8] Zástupkyni stěžovatele NSS spolu s tímto usnesením zasílá na vědomí napadený rozsudek městského soudu, kopii kasační stížnosti a vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti.

K výroku II:

[9] Stěžovatel uvedl na podporu svého návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, že mu na Ukrajině hrozí nebezpečí nelidského zacházení „*v případě jeho návratu pro projev jeho svobodného a politického názoru*“. Stěžovatel nemá možnost vrátit se do Doněcké republiky, nepustí jej tam ukrajinské státní orgány, které vykonstruovaly důvod k trestnímu stíhání stěžovatele pro jeho politickou činnost. Namítl, že žalovaný si neumí představit život ve městě Mariupol, které sousedí s Doněckou republikou, jelikož tam nikdy nebyl a nezná tamní státní správu. Situaci je podle stěžovatele možné přirovnat k chování nacistů k českým obyvatelům v letech 1938 až 1945. Stěžovatel dále uvedl, že by mu nepřiznáním odkladného účinku mohla vzniknout značná újma, má totiž v ČR nostrifikované vzdělání, a může tak být prospěšný po dobu soudního řízení.

[10] Žalovaný navrhl, aby NSS žádost o odkladný účinek zamítl. Stěžovatelova situace není natolik výjimečná oproti ostatním žadatelům v obdobném postavení.

[11] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. NSS jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti NSS zjišťuje současné splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výrazného nepoměru újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a 2) chybějícího rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[12] NSS nemůže odhlédnout od toho, že stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku před městským soudem s prakticky totožným odůvodněním (v právě posuzované žádosti ponechal i původní formulaci „*žádám o přiznání odkladného účinku této žaloby*“). Městský soud jeho žádosti nevyhověl usnesením ze dne 5. 1. 2021. Shledal, že stěžovatel žádné výjimečné okolnosti netvrdil a především neprokázal. NSS se s názorem městského soudu ztotožňuje. Stěžovatel zcela obecně tvrdil obavu z nelidského zacházení kvůli svým politickým projevům. Svou obavu nijak blíže neupřesnil, pouze odkázal na přiložené předvolání k soudu. NSS nezjistil nic bližšího ani z doloženého překladu předvolání. Je v něm uvedeno toliko, že obviněný O. K. se předvolává dne 21. 9. 2021 ve věci podle čl. 110, část 1 podle TZ Ukrajiny k obvodnímu soudu v Mariupolu.

pokračování

[13] Nezbytnou podmínkou pro přiznání odkladného účinku je splnění povinnosti stěžovatele tvrdit a prokázat vznik újmy (např. usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012 - 32). Od stěžovatele, který žádá o přiznání odkladného účinku, se tak především očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma, než jaká by vznikla jiným osobám, a vysvětlení, v čem konkrétně tato újma spočívá, včetně uvedení jejího rozsahu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s rozsudkem městského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Vedle výše uvedeného tíží stěžovatele též důkazní břemeno k tvrzením uplatněným v návrhu. K jeho unesení je nutno, aby stěžovatel svá tvrzení, jimiž odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, také řádně doložil (usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015 - 50, bod 5, či ze dne 24. 11. 2021, čj. 6 Ads 334/2021 - 22, bod 7).

[14] Uvedená kritéria pro přiznání odkladného účinku posuzovaný návrh nesplňuje. Stěžovatelovy argumenty o hrozícím nebezpečí nelidského zacházení zůstávají pouze v rovině ničím nepodložených tvrzení. Je proto nutné uzavřít, že stěžovatel neunesl důkazní břemeno ohledně svých tvrzení.

[15] S ohledem na shora uvedené dospěl NSS k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nejsou splněny. Tímto usnesením soud nepředjímá meritorní posouzení případu a rozhodnutí ve věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu